

ΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ Π.Μ.Σ. «ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ» ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ
ΛΟΓΟ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΤΟΥ &
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΑΚΡΙΘΕΙΣΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
2012-2022

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20/5/22

«Το Επάγγελμα του Εγκληματολόγου Σήμερα: Β' Φάση Διεξαγωγής της έρευνας»

Επιστημονική Υπεύθυνη: Καθηγήτρια Χριστίνα Ζαραφωνίτου

Διεξαγωγή : Σωματείο Αποφοίτων ΠΜΣ Εγκληματολογίας
Παντείου Πανεπιστημίου «Κωνσταντίνος Γαρδίκας»

Έλλη Ανίτση, Παναγιώτα Μακρυσοπούλου, ΜΔΕ
Εγκληματολογίας Παντείου Πανεπιστημίου

Φυσιογνωμία της έρευνας

Επιστημονική υπεύθυνη: Καθηγήτρια Χριστίνα Ζαραφωνίτου

Διεξαγωγή: Σωματείο Αποφοίτων ΠΜΣ Εγκληματολογίας Παντείου
"Κωνσταντίνος Γαρδίκας"

Β' Φάση: Της πιλοτικής έρευνας που πραγματοποιήθηκε το 2011,
με τίτλο «Ο εγκληματολόγος ως επαγγελματίας»

Χρόνος διεξαγωγής: 01/02-06/03/2020

Σκοπός: Η διαμόρφωση συμπερασμάτων αναφορικά με το
επάγγελμα του εγκληματολόγου σήμερα στη χώρα μας.

Α' φάση της έρευνας «Ο εγκληματολόγος ως επαγγελματίας»¹

- **Επιστημονική υπεύθυνη:** Καθηγήτρια Χριστίνα Ζαραφωνίτου
- **Συνεργασία:** Σύλλογος Ελλήνων Εγκληματολόγων Παντείου Πανεπιστημίου
- **Συμμετέχοντες:** 50 κάτοχοι ΜΔΕ και Διδακτορικής Διατριβής στο αντικείμενο της Εγκληματολογίας
- **Αντικείμενο:** Διερεύνηση του περιεχομένου του επαγγέλματος του εγκληματολόγου
- Αρμοδιότητες που αναλαμβάνουν οι εγκληματολόγοι, τομείς και φορείς εργασίας, καθήκοντα και αρμοδιότητες που θα έπρεπε να αναλαμβάνουν, αναπαραστάσεις για τον εγκληματολόγο ως επαγγελματία

1. Ι. Γουσέτη, Κ. Κουρούση, Ε. Χαϊνάς, Α. Χαλκιά (2012). Ο εγκληματολόγος και ως επαγγελματίας: Αποτελέσματα πιλοτικής έρευνας, στο Χρ. Ζαραφωνίτου (Δ/νση Έκδοσης) (2012). *Το επάγγελμα του εγκληματολόγου σήμερα: Περιεχόμενο, προκλήσεις και προοπτικές*. Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου που διοργάνωσε το ΠΜΣ Εγκληματολογίας και ο ΣΕΕΠΠ στις 21 & 22 Οκτωβρίου 2011. Πάντειο Πανεπιστήμιο. Αθήνα. Νομική Βιβλιοθήκη.

Αποτελέσματα Α' φάση της έρευνας «Ο εγκληματολόγος ως επαγγελματίας»

- **Εργασία:** 42 (84%) Δημόσιος τομέας
8 (16%) Ιδιωτικός τομέας
- **Καθήκοντα:** Διοικητική υποστήριξη
Συμβουλευτική/ Επιμόρφωση
Έρευνα
Πρόληψη
Σωφρονισμός- Επανένταξη
Αντεγκληματική πολιτική
- **Αντικείμενο εργασίας:** εγκληματολογικού χαρακτήρα 27 (54%)
- **Αναγκαιότητα πρόσληψης εγκληματολόγων:** 33 (69%)
- **Τομείς αναγκαίας πρόσληψης:** Αντεγκληματική πολιτική
Έρευνα
Συμβουλευτική/ Επιμόρφωση
Πρόληψη
Σωφρονισμός
Ποινική Δικαιοσύνη
- Ο ορισμός του επαγγέλματος του εγκληματολόγου συναρτάται σε σημαντικό βαθμό με τον ορισμό του αντικειμένου της επιστήμης ή τα στοιχεία του εγκληματικού φαινομένου.

Μεθοδολογία Β΄ φάσης της έρευνας

Για τη διεξαγωγή της έρευνας και σύμφωνα με τους σκοπούς της, καταρτίστηκε σύντομο ερωτηματολόγιο με 12 ερωτήματα και 8 υποερωτήματα.

Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε τόσο κλειστές όσο και ανοιχτές ερωτήσεις. Ορισμένα ερωτήματα διαμορφώθηκαν στο πρότυπο του ερωτηματολογίου που είχε καταρτιστεί για τη διεξαγωγή της Α΄ φάσης της έρευνας, προστέθηκαν επίσης νέα, περισσότερο επίκαιρα, ερωτήματα που δημιουργήθηκαν αποκλειστικά για τους σκοπούς της Β΄ φάσης.

Στην αρχή του ερωτηματολογίου εντάχθηκε μια εισαγωγική ενημερωτική παράγραφος αναφορικά με την έρευνα καθώς και αναλυτικές οδηγίες ως προς τη συμπλήρωση των ερωτήσεων.

Παράλληλα με το υλικό της έρευνας, ετοιμάστηκε και το έντυπο συγκατάθεσης στην έρευνα.

Δείγμα & Συλλογή υλικού

Σύμφωνα με το αντικείμενο της έρευνας, ως περιπτώσεις χαρακτηριστικές του υπό διερεύνηση θέματος, θεωρήθηκαν οι απόφοιτοι του ΠΜΣ «Εγκληματολογία» του Παντείου Πανεπιστημίου.

Λαμβάνοντας υπόψη τη συμμετοχή μερίδας των αποφοίτων στην Α' φάση της έρευνας, το 2011, αποφασίστηκε να συμπεριληφθούν στην έρευνα απόφοιτοι με έτη εισαγωγής το 2010 έως και το 2017.

Για τη συλλογή του δείγματος καταρτίστηκαν λίστες με τα στοιχεία ηλεκτρονικής και τηλεφωνικής επικοινωνίας των αποφοίτων, από τη γραμματεία του ΠΜΣ «Εγκληματολογία».

Συνολικά προσκλήθηκαν για συμμετοχή στην έρευνα 96 απόφοιτοι.

Ερωτήσεις

Έτος απόκτησης του μεταπτυχιακού διπλώματος.

Εργασιακή κατάσταση στην παρούσα φάση και τομέας απασχόλησης.

Απασχόληση με την ιδιότητα του εγκληματολόγου, στην παρούσα φάση ή στο παρελθόν.

Απασχόληση σε επάγγελμα εγκληματολογικού χαρακτήρα, στην παρούσα φάση ή στο παρελθόν.

Συμβολή του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στην εργασιακή αποκατάσταση, είτε ως τυπικό, είτε ως ουσιαστικό προσόν.

Εργασιακά καθήκοντα των αποφοίτων.

Αρμοδιότητες που θα έπρεπε να έχουν ανατεθεί στους αποφοίτους δεδομένης της εγκληματολογικής τους ιδιότητας.

Κατά πόσο οι απόφοιτοι θεωρούν ότι θα συνέβαλε θετικά η πρόσληψη εγκληματολόγων στον φορέα εργασίας τους.

Τα τρία βασικά προσόντα που θα έπρεπε να έχει ένας υποψήφιος για να εργαστεί ως εγκληματολόγος στον φορέα εργασίας τους.

Δεξιότητες που έχουν αποκτήσει οι απόφοιτοι από τις σπουδές τους στο αντικείμενο της εγκληματολογίας.

Τομείς εργασίας που μπορούν να απορροφηθούν οι εγκληματολόγοι.

Διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωση του ρόλου του εγκληματολόγου.

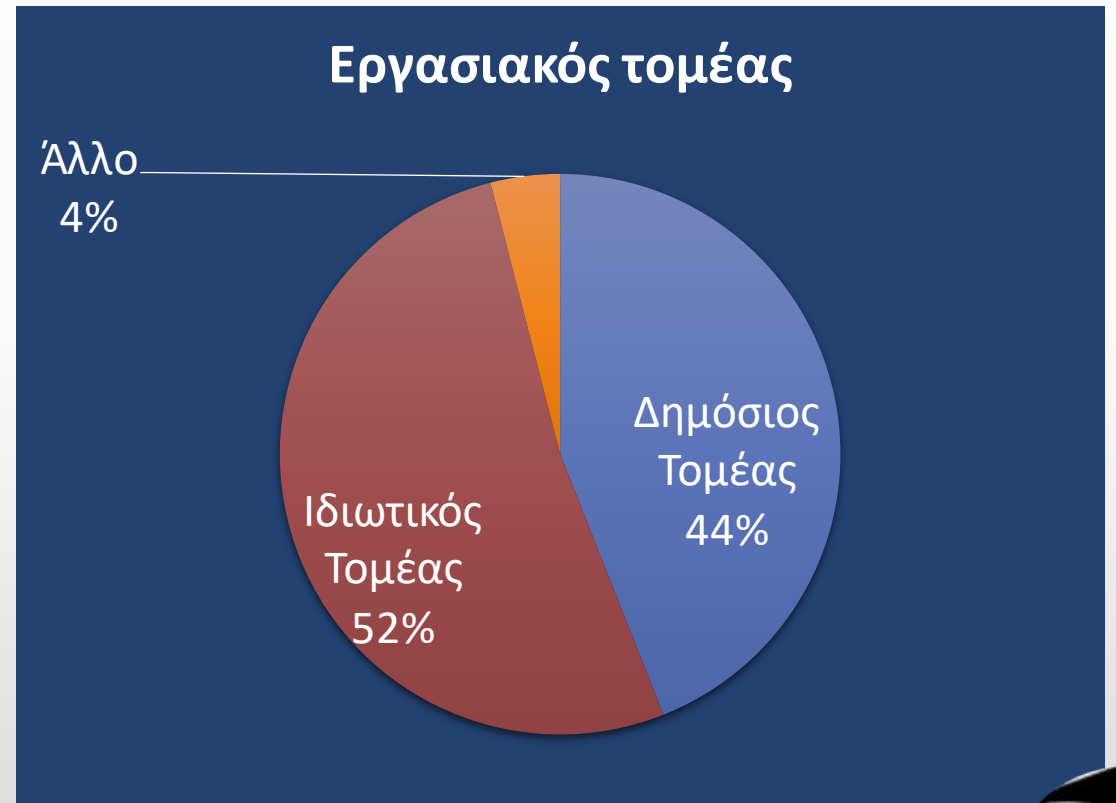
Χαρακτηριστικά του δείγματος

- Αριθμός συμμετεχόντων: 34 απόφοιτοι
- Άνδρες: 7, Γυναίκες: 27
- Έτος αποφοίτησης: από το 2012-2019
- Εργασιακή κατάσταση (απάντησαν 33)
 - ▶ Εργάζονται: 27
 - ▶ Δεν εργάζονται: 6

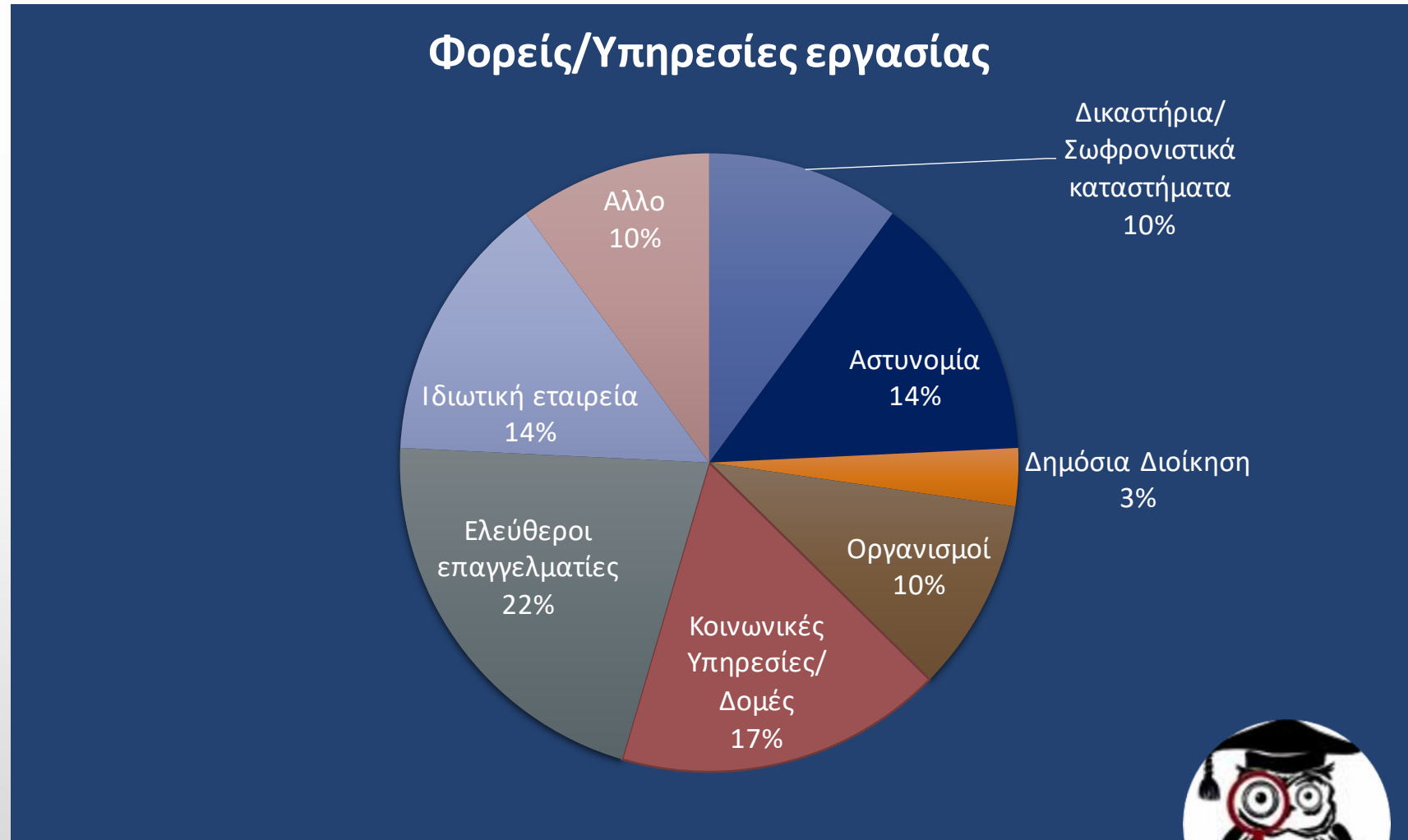
Που εργάζονται οι απόφοιτοι;

Τομέας Εργασίας	Αριθμός Ατόμων
Δημόσιος Τομέας	12
Ιδιωτικός τομέας	14
Άλλο	1
Σύνολο	27

Που εργάζονται οι απόφοιτοι ή έχουν εργαστεί κατά το παρελθόν

Φορείς/ Υπηρεσίες
Δικαστήρια/Σωφρονιστικά καταστήματα
Αστυνομία
Δημόσια Διοίκηση
Οργανισμοί
Κοινωνικές Υπηρεσίες/Δομές
Ελεύθεροι επαγγελματίες
Ιδιωτική εταιρεία
Άλλο

Εγκληματολογική ιδιότητα και εργασιακή απασχόληση

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	
ΝΑΙ	15
ΟΧΙ	15
ΣΥΝΟΛΟ	30

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΟΥ	
ΝΑΙ	6
ΟΧΙ	9
ΣΥΝΟΛΟ	15

Το αντικείμενο εργασίας είναι (ή ήταν) εγκληματολογικού χαρακτήρα;

- 15 από τους 30 συμμετέχοντες δήλωσαν ότι το αντικείμενο εργασίας τους είναι (ή ήταν) εγκληματολογικού χαρακτήρα

Κατηγορίες

- Εργασία στην Αστυνομία
- Εργασία με αποφυλακισθέντες
- Εργασία σε καταστήματα κράτησης
- Εργασία σε ΜΚΟ
- Συμμετοχή σε εγκληματολογική έρευνα
- Εργασία σε οργανισμό που χειρίζεται ζητήματα για ενδοοικογενειακή βία
- Υπηρεσία Επιμελητών Ανηλίκων
- Νομικά Επαγγέλματα (Δικηγόρος)
- Πρακτική Άσκηση σε διεθνή οργανισμό σχετικού αντικειμένου

Συμβολή του μεταπτυχιακού τίτλου στην πρόσληψη στον φορέα εργασίας (τώρα ή στο παρελθόν)

- 15 συμμετέχοντες ανέφεραν ότι ο μεταπτυχιακός τίτλος συνέβαλε ως τυπικό προσόν
- 8 συμμετέχοντες ανέφεραν ότι συνέβαλε ως ουσιαστικό προσόν

Κεντρικός άξονας το αντικείμενο της εργασίας

- Γνώσεις
- Εμπειρία
- Στάσεις
- Δεξιότητες

→ δυνατότητα να εφαρμόσουν στην καθημερινή εργασιακή πρακτική τους.

Παράδειγμα

Δύο συμμετέχοντες που απασχολούνται στον τομέα της κοινωνικής επανένταξης επισήμαναν:

- ευρύτερη αντίληψη για τον τρόπο λειτουργίας του Συστήματος Απονομής Ποινικής Δικαιοσύνης
- ευαισθησία γύρω από τα ζητήματα που έρχονται αντιμέτωποι οι αποφυλακισμένοι

→ αποτελεσματικότητα του έργου τους.

Ποια είναι τα καθήκοντά των αποφοίτων στον φορέα που εργάζονται;

Καθήκοντα σε επαγγέλματα που ορίζονται ως εγκληματολογικού χαρακτήρα από τους συμμετέχοντες

Συμβουλευτική/ Ψυχοκοινωνική υποστήριξη

Ψυχοκοινωνική υποστήριξη αποφυλακισθέντων, εφήβων, ευάλωτων ομάδων και παροχή βοήθειας νομικής φύσεως.

Οργανωτικά καθήκοντα/ Διαχείριση έργων

Διαχείριση ευρωπαϊκών προγραμμάτων, γραμματειακή υποστήριξη και τήρηση αρχείων και στατιστικών δεδομένων. Επίσης, δικτύωση του φορέα με άλλους φορείς, προγράμματα, δράσεις και παρεμβάσεις που υλοποιούνται για την κοινωνική επανένταξη των αποφυλακισμένων

Καθήκοντα στο πλαίσιο άσκησης του αστυνομικού επαγγέλματος

Περιπολίες, μεταγωγές κρατουμένων και φύλαξη ευπαθών στόχων. Ενασχόληση με «ζητήματα αθλητικής βίας, κοινού εγκλήματος, περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας» κλπ

Ποιες αρμοδιότητες θα έπρεπε, να έχουν ανατεθεί στους αποφοίτους δεδομένης της εγκληματολογικής τους ιδιότητας;

- Πρέπει να σημειωθεί ότι πολλοί συμμετέχοντες άφησαν το ερώτημα αναπάντητο, ενώ άλλοι δεν αναφέρθηκαν σε αρμοδιότητες κυρίως λόγω της έλλειψης συνάφειας του τομέα εργασίας με το αντικείμενο.
- Οι αρμοδιότητες που αναφέρουν οι συμμετέχοντες που απάντησαν επικεντρώνονται:
 - στην ερευνητική εργασία,
 - στην παρακολούθηση της πορείας των κρατουμένων εντός του καταστήματος κράτησης,
 - στη διερεύνηση και κατανόηση των σχέσεων και κοινωνικών δικτύων στον τομέα των εξαρτήσεων, σε κατάσταση κράτησης,
 - σε αρμοδιότητες και καθήκοντα εποπτικής και συμβουλευτικής φύσεως και
 - στην σύνταξη εκθέσεων για την πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας.

Θα συνέβαλε θετικά η
προκήρυξη για θέσεις
εγκληματολόγων στον φορέα
εργασίας των αποφοίτων;

Η Πρόσληψη εγκληματολόγων θα συνέβαλε θετικά στον φορέα

ΝΑΙ	14
ΟΧΙ	13
ΣΥΝΟΛΟ	27

- Από τους συμμετέχοντες που ανταποκρίθηκαν στην ερώτηση, θετικά απάντησαν όσοι δήλωσαν ότι στην παρούσα φάση ή στο παρελθόν έχουν εργαστεί σε αντικείμενο εργασίας εγκληματολογικού χαρακτήρα (συνολικά 14).
- Αντίθετα, αρνητικά απάντησαν οι ερωτώμενοι (συνολικά 13 συμμετέχοντες), που ανέφεραν ότι η εργασία τους δεν έχει σχέση με το αντικείμενο της Εγκληματολογίας.

Θετική συμβολή εγκληματολόγων στον φορέα εργασίας.

- Θα αναβάθμιζε την υπάρχουσα γνώση στο εγκληματικό φαινόμενο, προσδίδοντας μια σφαιρική αντίληψη των πραγμάτων και πιο ορθή κρίση των καταστάσεων (4 καταγραφές)
- Στην περίπτωση της αστυνομίας, η πρόσληψη εγκληματολόγων θα ενίσχυε το έργο της για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας (3 καταγραφές)
- Στην περίπτωση των καταστημάτων κράτησης, οι εγκληματολόγοι θα μπορούσαν να βοηθήσουν στη βελτίωση της λειτουργίας και των συνθηκών κράτησης (4 καταγραφές)
- Θα συνέβαλε θετικά στην πρόληψη της παραβατικότητας μέσα από την εφαρμογή δράσεων για την κοινωνικοποίηση παραβατικών ανηλίκων (1 καταγραφή)

Ποια είναι τα τρία βασικά προσόντα που θα πρέπει να έχει κάποιος για να εργαστεί ως εγκληματολόγος στην υπηρεσία τους;

- Άρτια επιστημονική γνώση (10 αναφορές)
- Εξειδίκευση στην εγκληματολογία (κατοχή μεταπτυχιακού διπλώματος) (2 αναφορές)
- Προϋπηρεσία σε κοινωνικές υπηρεσίες, φορείς απονομής ποινικής δικαιοσύνης, άτομα που έχουν εμπλακεί με το σύστημα απονομής ποινικής δικαιοσύνης (3 αναφορές)
- Συνεχής ενημέρωση για ζητήματα εγκληματολογικού περιεχομένου (2 αναφορές)
- Καλή γνώση του γνωστικού αντικείμενου του φορέα (1 αναφορά)
- Δεξιότητες και χαρακτηριστικά (28 αναφορές) (Αγάπη για αυτό που κάνει, όρεξη για δουλειά, ευαισθησία, επικοινωνιακές δεξιότητες, πνεύμα συνεργασίας, να μπορεί να συνεργάζεται με φορείς, διορατικότητα, ανοιχτό μυαλό, παρατηρητικότητα, υπομονή, αντικειμενικότητα, ηθική, κριτική σκέψη, δυναμικότητα, οργανωτικότητα, ευελιξία, ικανότητα διαχείρισης κινδύνων, συνέπεια, διάθεση για εξέλιξη)

Σε ποιους τομείς εργασίας θα μπορούσαν να απορροφηθούν εγκληματολόγοι;

Αστυνομία
(24 αναφορές)

Δικαιοσύνη
(21 αναφορές)

Σωφρονισμός
(19 αναφορές)

Συμβουλευτικοί φορείς
(10 αναφορές)

Μ.Κ.Ο.
(8 αναφορές)

Ινστιτούτα ερευνών
(8 αναφορές)

Κέντρα επανένταξης
(7 αναφορές)

Κέντρα απεξάρτησης
(7 αναφορές)

Τριτοβάθμια
εκπαίδευση
(5 αναφορές)

Σχολεία
(5 αναφορές)

Σε ποιους τομείς εργασίας θα μπορούσαν να απορροφηθούν εγκληματολόγοι;

Τοπικά Συμβούλια
Πρόληψης
Παραβατικότητας
(4 αναφορές)

Γραφεία για τη διεξαγωγή
εγκληματολογικών
ερευνών αστυνομικού
περιεχομένου
(3 αναφορές)

Δήμοι και Κοινότητες
(3 αναφορές)

Υπουργείο Προστασίας
του Πολίτη
(2 αναφορές)

Επιτροπές και οργανισμοί
για τα ανθρώπινα
δικαιώματα
(2 αναφορές)

Ψυχική υγεία
(2 αναφορές)

Στρατός
(1 αναφορά)

Δεξιότητες από το ΠΜΣ Εγκληματολογίας

Γνώσεις σε θεωρητικό υπόβαθρο (13 αναφορές)

Πολύπλευρη
προσέγγιση
φαινομένων και
περιστατικών με
στόχο την
αντικειμενικότερη
ανάλυσή τους
(11 αναφορές)

Άρτια και
αποτελεσματική
διεξαγωγή
έρευνας
(11 αναφορές)

Κριτική
σκέψη
(10
αναφορές)

Εμπειρία
(6 αναφορές)

Ικανότητα
συνεργασίας
(5 αναφορές)

Εκμάθηση
εκπόνησης και
παρουσίασης
εργασιών
(5 αναφορές)

Μείωση των
προκαταλήψεων
(3 αναφορές)

Υπευθυνό
τητα
(1
αναφορά)

Αντίληψη
της
σύγχρονης
πραγματικό
τητας
(1
αναφορά)

Δεξιότητες από το ΠΜΣ Εγκληματολογίας	Συχνότητα
Γνώσεις σε θεωρητικό υπόβαθρο	13
Πολύπλευρη προσέγγιση φαινομένων και περιστατικών με στόχο την αντικειμενικότερη ανάλυσή τους	11
Άρτια και αποτελεσματική διεξαγωγή έρευνας	11
Κριτική σκέψη	10
Εμπειρία	6
Ικανότητα συνεργασίας	5
Εκμάθηση εκπόνησης και παρουσίασης εργασιών	5
Μείωση των προκαταλήψεων	3
Υπευθυνότητα	1
Αντίληψη της σύγχρονης πραγματικότητας	1

Προτάσεις (μέχρι δύο) για τη βελτίωση του ρόλου εγκληματολόγου

- **Νέες θέσεις εργασίας εγκληματολόγων (6)**
 - διεύρυνση των πεδίων απασχόλησης των εγκληματολόγων σε κρατικές, δημόσιες υπηρεσίες και φορείς
 - νέες θέσεις εργασίας να καλύπτονται μόνο από εγκληματολόγους και όχι από παρεμφερείς κλάδους κοινωνικών επιστημών
- **Κατοχύρωση και αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων (10)**
 - ίδρυση προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.
- **Δικτύωση/ Ενημέρωση φορέων για τον ρόλο του εγκληματολόγου (7)**
 - πρακτική σύνδεση του εγκληματολόγου με φορείς/οργανισμούς/υπηρεσίες
 - συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα
 - προβολή του ρόλου του εγκληματολόγου στο ευρύ κοινό
- **Θέσπιση υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης (6)**
- **Ορισμός καθηκόντων του εγκληματολόγου (1)**
(για κάθε πιθανό φορέα απορρόφησης)
- **Θεωρητική κατάρτιση/Συνεχής επιμόρφωση των αποφοίτων (2)**
- **Συναδελφικότητα και ομαδικότητα (1)**

Συμπεράσματα

- Η επαγγελματική απορρόφηση των αποφοίτων σε θέσεις που προσδιορίζονται ως εγκληματολογικού χαρακτήρα είναι μεγαλύτερη από εκείνη που αφορά την απασχόληση σε θέσεις εγκληματολόγων.
- Τα καθήκοντα για όσους θεωρούν ότι η εργασία τους είναι εγκληματολογικού χαρακτήρα φαίνεται να διαμορφώνονται ανάλογα με το αντικείμενο εργασίας.
- Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων που εργάζονται/ή έχουν εργαστεί σε θέσεις με εγκληματολογικό χαρακτήρα προσλαμβάνουν ως θετική τη συμβολή του μεταπτυχιακού στην πρόσληψή τους στον φορέα εργασίας, τόσο ως τυπικό όσο και ως ουσιαστικό προσόν.
- Οι περισσότεροι απάντησαν καταφατικά στη συμβολή της προκήρυξης θέσεων εγκληματολόγων στον τομέα εργασίας τους, εφόσον βέβαια είναι σχετικός με εγκληματολογικό χαρακτήρα.
- Ποικίλες οι δεξιότητες που αποκόμισαν από το μεταπτυχιακό εγκληματολογίας ► δόμηση επαγγελματικής ταυτότητας.
- Οι τομείς που προτείνονται από τους συμμετέχοντες αναφορικά με τη δυνατότητα απορρόφησης εγκληματολόγων και οι προτάσεις για τη βελτίωση του ρόλου του εγκληματολόγου ► στοχευμένες προσπάθειες για την ενίσχυση του ρόλου του εγκληματολόγου στη χώρα μας.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας!

